

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

В. М. Деркач, О. О. Адаменко, О. І. Резніченко

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для підготовки до атестаційного екзамєну
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

Рекомендовано Методичною радою НУК

ВИДАВНИЦТВО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМ. АДМІРАЛА МАКАРОВА

2024

УДК 796:378.22(076)

Д36

Автори:

В. М. Деркач, канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент;

О. О. Адаменко, канд. пед. наук, доцент;

О. І. Резніченко, зав. навчальним кабінетом

Рецензент

О. В. Кувалдіна, канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент кафедри теоретичних основ олімпійського та професійного спорту

Рекомендовано Методичною радою НУК

Деркач В. М.

Д36

Методичні вказівки для підготовки до атестаційного екзамєну здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» / В. М. Деркач, О. О. Адаменко, О. І. Резніченко. – Миколаїв : НУК, 2024. – 50 с.

Дана навчально-методична розробка містить питання стосовно організації та проведення атестації випускників, які здобувають ступінь бакалавра за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт». Розглянуто зміст основних етапів організації та проведення атестації випускників, запропоновано перелік питань до атестаційного екзамєну.

Призначено для викладачів та здобувачів закладів вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня.

УДК 796:378.22(076)

© В. М. Деркач, О. О. Адаменко,
О. І. Резніченко, 2024

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ.....	6
2. ВИМОГИ ДО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	8
3. ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ.....	11
3.1. Організація кваліфікаційної атестації.....	11
3.2. Формування складу атестаційної комісії.....	13
3.3. Перелік документів для проведення кваліфікаційної атестації.....	15
3.4. Терміни проведення атестаційного екзамену та формування складу студентських груп.....	17
3.5. Проведення консультацій та оглядових лекцій для студентів.....	17
3.6. Зміст білетів атестаційного екзамену.....	19
4. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ.....	21
4.1. Умови допуску здобувачів до атестаційного екзамену.....	21
4.2. Методичні поради студенту з підготовки відповідей на питання екзаменаційного білета.....	22

4.3. Форма проведення атестаційного екзамену.....	23
4.4. Оцінювання результатів атестаційного екзамену.....	25
5. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ.....	30
5.1. Методика оголошення результатів атестаційного екзамену.....	30
5.2. Звіт про роботу Атестаційної комісії.....	33
5.3. Загальні підсумки роботи Атестаційної комісії.....	34
ПИТАННЯ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ.....	35
Спортивно-педагогічний блок.....	35
Медико-біологічний блок.....	39
Теоретико-методичний блок.....	42
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЇ.....	45
ЗРАЗОК ФОРМИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ.....	48
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ВІДПОВІДІ НА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ.....	49

ВСТУП

Методичні вказівки для підготовки до атестаційного екзамену на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» (закон № 2145-VIII від 05.09.2017 р.), Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.) з урахуванням положення «Про організацію освітнього процесу в Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова», положення «Про порядок оцінювання знань студентів у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова», положення «Про порядок створення та організацію роботи Атестаційної комісії у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова», положення «Про академічну доброчесність у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова», положення «Порядок дистанційної роботи атестаційних комісій у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова».

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація бакалаврів Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова здійснюється відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» та інших нормативних актів України з питань освіти, Статуту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.

Атестація випускників здійснюється Атестаційною комісією (АК) на підставі оцінки рівня засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей випускників, передбачених вимогами стандарту вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт».

Атестація здобувачів першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» за освітньою програмою «Олімпійський та професійний спорт» проводиться у формі екзамену.

У процесі атестації визначається рівень здобуття компетентностей конкурентоспроможного фахівця у сфері освіти взагалі та фізичної культури й олімпійського та професійного спорту зокрема, який обізнаний з інноваційними підходами до здійснення спортивних тренувань, може оцінювати їхню ефективність, уміє забезпечувати формування фізичної культури особистості, організовувати спортивні заходи та ефективно здійснювати підготовку осіб до участі в них шляхом результативного застосування професійних знань, умінь та навичок, а також готовий до виявлення та розв'язання складних задач у процесі професійної діяльності.

Мета екзамену полягає не лише у перевірці знань випускників, їх готовності до практичної діяльності за спеціальністю, але й у стимулюванні їхнього подальшого саморозвитку й самовдосконалення. Планомірна самостійна робота студентів, особливо під час підготовки до атестаційного екзамену, допомагає систематизувати, глибше осмислити і закріпити знання, отримані в процесі засвоєння освітньої програми «Олімпійський та професійний спорт».

Важливе значення має функція виявлення навичок вирішення практичних завдань і конкретного аналізу проблемних ситуацій.

Атестаційний екзамен виконує ще й важливу виховну функцію, яка виявляється у вмінні студента самостійно, логічно й послідовно висловлювати свої професійні переконання, здійснювати самоконтроль та критично оцінювати власні знання і навички. Атестаційний екзамен за умов всебічного аналізу його результатів дозволяє найбільш вичерпно з'ясувати позитивний досвід та недоліки в організації, змісті й методиці викладання фахових дисциплін, а також самостійної роботи студентів.

2. ВИМОГИ ДО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Здобувачі мають продемонструвати на атестаційному екзамені опанування наступних **компетентностей**:

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.

СК 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

СК 15. Здатність визначати особливості структури, сучасного стану та тенденції розвитку видів спорту з урахуванням регіонального та галузевого контексту; матеріально-технічного, наукового, організаційного та інноваційного забезпечення тренерської діяльності з видів спорту.

СК 17. Здатність визначати місце, значення та передумови формування олімпійського і професійного спорту у сучасному суспільстві; комерційних та спортивних аспектів побудови систем змагань; особливостей підготовки професійних спортсменів у командних та індивідуальних видах спорту.

Кваліфікаційна атестація передбачає перевірку досягнень студентами таких **програмних результатів навчання**:

РН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

РН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

РН 7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

РН 8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.

РН 10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати і проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.

РН 12. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху й олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.

РН 14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.

РН 15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

РН 16. Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах і патологічних процесах в організмі людини.

РН 17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

РН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН 22. Визначати особливості структури, сучасного стану та тенденції розвитку видів спорту з урахуванням регіонального та галузевого контексту; матеріально-технічного, наукового, організаційного та інноваційного забезпечення тренерської діяльності з видів спорту.

РН 24. Визначати місце, значення та передумови формування олімпійського і професійного спорту у сучасному суспільстві; комерційних та спортивних аспектів побудови систем змагань; особливостей підготовки професійних спортсменів у командних та індивідуальних видах спорту.

3. ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ

3.1. Організація кваліфікаційної атестації

Організаційна підготовка до атестаційного екзамену проводиться відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Атестаційної комісії у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова.

Програма атестаційного екзамену, екзаменаційні білети складаються викладачами випускаючих кафедр теоретичних основ олімпійського та професійного спорту (ТООПС), фізичного виховання і спорту (ФВС) і затверджуються, за поданням випускаючої кафедри (ТООПС), рішенням навчально-методичної комісії Навчально-наукового гуманітарного інституту (ННГІ). На кожному екзаменаційному білеті проставляється № протоколу навчально-методичної комісії ННГІ і дата затвердження; білет скріплюється підписом Голови навчально-методичної комісії ННГІ.

Для організації дистанційної роботи АК директор ННГІ спільно з гарантами освітніх програм, завідувачами кафедр:

- розробляють та затверджують з головою комісії розклад роботи кожної АК;

- розміщують розклад роботи кожної АК на офіційній веб-сторінці ННГІ та доводять його до відома членів АК і здобувачів вищої освіти;

- готують згідно з вимогами «Положення про порядок створення та організацію роботи Атестаційної комісії у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова» всі документи, потрібні для роботи АК, у тому числі випускні роботи студентів, розміщують їх електронні копії на Google диску, надають до них доступ голові та членам АК;

- забезпечують у період роботи АК якісний дистанційний зв'язок між всіма членами АК та здобувачами вищої освіти (з використанням електронних ресурсів Zoom, Ding Talk, Google Meet, Skype тощо);

- забезпечують згідно з вимогами положення «Про порядок створення та організацію роботи Атестаційної комісії у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова» у день проведення роботи АК контроль за своєчасним оформленням усієї необхідної документації АК та вчасним отриманням її в розпорядження директора ННГІ.

У день проведення атестаційного екзамену члени АК:

- відповідно до встановлених вимог загальної та одиночної комунікації організують дистанційно написання та перевірку екзаменаційних питань (використовуючи можливості електронної пошти, Google Classroom, Skype, Viber, WeChat, Telegram, соціальні мережі тощо);

- ставлять запитання та оголошують результати атестації.

Для організації дистанційної роботи секретар АК:

- забезпечує інформування та онлайн адміністрування роботи АК, правильне та своєчасне оформлення документів (у тому числі й після закінчення терміну карантину);
- спільно з дирекцією ННГІ бере участь в інших діях з організації дистанційної роботи АК;
- здійснює цифрову фіксацію (відеозапис, аудіозапис, фотофіксацію тощо) процесу атестації у формі атестаційного екзамєну;
- виконує покладені на нього обов'язки, передбачені положенням «Про порядок створення та організацію роботи Атестаційної комісії у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова».

3.2. Формування складу атестаційної комісії

Для проведення атестації випускників Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, які здобувають ступінь бакалавра, в Навчально-науковому гуманітарному інституті створюються Атестаційні комісії. Терміни проведення атестації визначаються навчальними планами підготовки фахівців і графіком навчального процесу. Атестацію проходить кожен студент після повного виконання ним навчального плану за відповідним ступенем підготовки.

Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю Атестаційних комісій здійснює ректор. Атестаційна комісія створюється щорічно у складі голови та членів

комісії, має свій порядковий номер, визначений у наказі ректора про склад АК.

Кількісний склад Атестаційної комісії визначається і не може перевищувати 4 осіб та секретаря комісії. Також до складу АК додатково можуть входити делеговані, відповідно до укладених угод про співпрацю, представники територіальних/галузевих представницьких органів роботодавців.

Персональний склад Атестаційної комісії із зазначенням обов'язків затверджується ректором, як правило, **за півтора місяця** до початку роботи Атестаційної комісії.

Голова АК призначається ректором університету за поданням директора Навчально-наукового гуманітарного інституту. Списки голів АК за встановленою формою затверджуються ректором університету з числа деканів факультетів (директорів інститутів), їх заступників, завідувачів кафедр, професорів, доцентів, старших викладачів – кандидатів наук, визнаних фахівців з відповідних спеціальностей. Одна і та сама особа може бути головою Атестаційної комісії **не більше трьох років підряд**.

Заступником голови комісії (за необхідності) можуть призначатися – проректор з науково-педагогічної роботи (далі – НПР), декан факультету, директор інституту, завідувач випускаючої кафедри та їх заступники. В окремих випадках обов'язки голови комісії, за згодою останнього, може виконувати заступник голови АК.

Члени комісії призначаються з числа деканів факультетів (директорів інститутів), їх заступників, завідувачів кафедр, професорів, доцентів, старших викладачів – кандидатів наук, визнаних фахівців з відповідних галузей підготовки та спеціальностей. **Неприпустимо** формувати склад Атестаційної комісії з числа фахівців, які не

мають кваліфікації за відповідним фахом або ж мають недостатньо тривалий (**менше 5 років**) термін роботи за фахом.

З дозволу ректора, за поданням ННГІ, членами Атестаційної комісії із спеціальностей, кількість фахівців за якими в університеті недостатня, можуть призначатися працівники науково-дослідних інститутів та інших ЗВО.

Секретар комісії призначається розпорядженням директора ННГІ або завідувачем випускаючої кафедри та затверджується наказом ректора не пізніше як півтора місяця до початку роботи АК з числа співробітників ННГІ або кафедр. Секретар АК не є членом комісії.

3.3. Перелік документів для проведення кваліфікаційної атестації

Навчально-методична комісія ННГІ не пізніше ніж за один день до початку роботи АК передає до Атестаційної комісії такі матеріали:

- наказ ректора університету (витяг з наказу) про затвердження персонального складу АК зі спеціальності (спеціалізації);
- графік роботи АК, затверджений проректором з науково-педагогічної роботи;
- розпорядження директора ННГІ про розподіл студентів, допущених до кваліфікаційної атестації, на екзаменаційні групи;
- залікові книжки студентів (індивідуальні навчальні плани студентів);

– зведені відомості успішності випускників – довідка ННГІ про виконання студентом навчального плану і отриманих ним оцінок з усіх дисциплін навчального плану, курсових робіт та практик, завірена директором ННГІ.

Не пізніше ніж **за один день** до приймання атестаційного екзамену випускаюча кафедра надає Атестаційній комісії Комплекс екзаменаційних матеріалів для атестаційного екзамену:

- програма атестаційного екзамену;
- пакет екзаменаційних білетів;
- мотивоване подання випускаючої кафедри щодо надання рекомендації про видачу дипломів з відзнакою.

Не пізніше як за один день до засідання Атестаційної комісії із приймання атестаційного екзамену секретар АК отримує від випускаючої (профільної) кафедри (циклової комісії) програму екзамену, технічні засоби, лабораторне обладнання, демонстраційні та довідкові матеріали, необхідні для використання студентами під час підготовки та відповіді на питання екзамену.

Примітка: комплект екзаменаційних білетів (комплексних завдань, тестів тощо) голова АК отримує від директора ННГІ, завідувача кафедри ТООПС особисто.

Засідання Атестаційної комісії оформляються протоколами за встановленою формою. У протоколах відображаються:

- запитання, поставлені студенту;
- оцінка, отримана студентом під час атестації;
- рішення комісії про присвоєння студенту кваліфікації за спеціальністю і ступенем підготовки та про видачу йому диплома (загального зразка чи з відзнакою);
- рішення АК про надання випускнику рекомендацій для вступу до магістратури.

3.4. Терміни проведення атестаційного екзамену та формування складу студентських груп

Терміни проведення атестації визначаються навчальними планами підготовки фахівців та графіком навчального процесу. Атестаційна комісія працює за графіком. Графік роботи Атестаційної комісії оприлюднюється не пізніше ніж за місяць до початку її діяльності.

Графік роботи АК може бути подовжений за рішенням голови АК, екзамену на більш пізній термін у разі неявки студента на засідання Атестаційної комісії з поважних причин (раптове захворювання студента, нещасний випадок, смерть близьких родичів), підтверджених відповідними документами, і перенесенням.

Для проведення усних атестаційних екзаменів, як правило, планується **не більше 12 осіб** на один день роботи АК (екзаменаційна група).

Інтервал між атестаційними екзаменами у кожній екзаменаційній групі повинен складати **не менше п'яти** календарних днів.

3.5. Проведення консультацій та оглядових лекцій для студентів

Під час підготовки до атестаційного екзамену значну роль відіграють оглядові лекції та консультації. Консультації носять установчий характер, тому вони проводяться для потоку студентів на самому початку

трижневого терміну, виділеного для підготовки й складання атестації.

Графік складання консультацій оприлюднюють не пізніше **ніж за місяць** до початку кваліфікаційної атестації.

На консультації викладач надає інформацію про:

- принципи групування питань в екзаменаційних білетах;
- місце (аудиторії), час та порядок проведення екзамену;
- режим роботи в дні підготовки до екзамену;
- методичні рекомендації до підготовки і проведення атестаційного екзамену.

Консультація має на меті надати студентам допомогу в розгляді найбільш складних питань з фахових дисциплін. Консультації проводяться відповідно до розкладу та закріплені у навантаженні для окремої групи студентів.

Викладач рекомендує студентам заздалегідь сформулювати питання, на які вони бажають отримати додаткові пояснення. Це не виключає можливості для кожного студента задавати свої запитання під час проведення консультації. Доцільно також на консультації здійснювати аналіз найбільш поширених помилок, які допускаються студентами під час відповідей на питання білетів. Консультація може бути проведена у формі «круглого столу» за участю викладачів, які входять до складу Атестаційної комісії.

3.6. Зміст білетів атестаційного екзамену

Підготовка і формування екзаменаційних білетів є одним з найбільш складних і відповідальних завдань. При їх формуванні можна користуватися двома різними підходами.

Перший полягає у збереженні специфіки навчальних дисциплін. Це полегшує вирішення організаційних моментів: питання оглядових лекцій, проведення консультацій, підведення підсумків екзамену тощо. Але можливе дублювання окремих питань.

Другий підхід – комплексний, системний, являє собою синтез усіх наскрізних проблем фахової підготовки. У цьому випадку екзаменаційні питання повинні формуватися на засадах їх методологічного значення, актуальності з погляду на сучасні вимоги. Безумовно, за таким підходом частина питань може залишитися поза увагою укладачів екзаменаційних білетів. Тому доцільно включати їх в білети як самостійні питання.

Білети атестаційного екзамену містять **три питання з трьох блоків дисциплін:**

1. Спортивно-педагогічний блок: «Теорія та методика фізичного виховання», «Гімнастика та методика викладання», «Легка атлетика та методика викладання», «Спортивні ігри та методика викладання».

2. Медико-біологічний блок: «Основи медичних знань», «Загальна і спортивна фізіологія», «Анатомія людини», «Спортивна медицина».

3. Теоретико-методичний блок: «Теорія та методика обраного виду спорту», «Загальна теорія підготовки

спортсменів в олімпійському спорті», «Олімпійський та професійний спорт».

Кожен блок містить по 40 питань для формування білетів. До екзаменаційного білету включено три питання по одному з кожного блоку. Екзамен проводиться в комбінованій формі (письмові відповіді та усний захист).

4. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

4.1. Умови допуску здобувачів до атестаційного екзамєну

До складання атестаційного екзамєну допускаються студенти, які закінчили вивчення всіх теоретичних дисциплін, склали всі заліки й іспити згідно з освітньо-професійною програмою та навчальним планом бакалавра спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Документом, що надає дозвіл на допуск студента до складання атестаційних екзамєнів, є подання директора ННГІ, підписане за поданням завідуючого випускаючої кафедри і директора ННГІ, яким одночасно затверджується склад екзамєнаційних груп з числа студентів, що виконали всі вимоги навчального плану з відповідної спеціальності і допускаються до проходження атестації.

Студенти забезпечуються програмою атестаційного екзамєну не пізніше ніж за півроку до проведення кваліфікаційної атестації.

Атестаційний екзамєн проводиться на відкритому засіданні Атестаційної комісії за наявності не менше трьох

її членів; на засіданні комісії можуть бути присутні представники ректорату, деканатів.

Тривалість атестаційного екзамену на одного студента – не більше 30 хвилин.

4.2. Методичні поради студенту з підготовки відповідей на питання екзаменаційного білета

Отримавши екзаменаційний білет, студент знайомиться зі змістом питань. Визначивши логіку відповіді на питання, потрібно скласти розгорнутий план відповіді у формі окремих тез, враховуючи при цьому зміст відповідних першоджерел та новітніх досягнень з фізичної культури і спорту та медико-біологічних основ фізичної культури.

Важливо також визначити категоріальний апарат, на основі якого буде розглядатися зміст питання. У разі сумніву щодо розуміння сформульованих у білеті питань студент має право звернутися за поясненням до екзаменаційної комісії.

Примітка. Студент не має права використовувати будь-яку зовнішню (сторонню) допомогу під час складання атестаційного екзамену. Якщо здобувач освіти здійснює дії, які призводять до порушення академічної доброчесності, то він несе академічну відповідальність. Рішення щодо академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності приймається Комісією з етики та управлінням конфліктами та/або Комісією з академічної доброчесності.

4.3. Форма проведення атестаційного екзамену

Голова Атестаційної комісії:

- головує на засіданнях АК;
- має бути присутнім на всіх засіданнях АК;
- ознайомлює всіх членів комісії з їх правами та обов'язками;
- забезпечує роботу комісії відповідно до затвердженого графіка;
- контролює роботу секретаря комісії щодо підготовки необхідних документів до початку роботи комісії та оформлення протоколів АК;
- складає звіт про роботу АК.

Секретар Атестаційної комісії несе відповідальність за правильне і своєчасне оформлення документів АК. Виправлення помилок у документах Атестаційної комісії підтверджуються підписами Голови і секретаря АК.

Екзамен проводиться у комбінованій формі (письмові відповіді та усний захист). Усна форма проведення атестаційного екзамену є обов'язковим компонентом.

Члени комісії, з дозволу голови АК, мають право ставити уточнюючі й додаткові питання. Методично доцільно задавати питання після відповідей студента на всі питання екзаменаційного білета.

Додаткові питання члени комісії задають на атестаційному екзамені за таких обставин:

- відповідь студента не достатньо повна, позбавлена логічності й визначеності;
- у відповіді допущені суттєві помилки;
- виникають сумніви в оцінці знань студента.

Уточнюючі й додаткові питання треба чітко сформулювати. Члени комісії повинні пам'ятати про необхідність підтримки на екзамені невимушеної, доброзичливої обстановки, яка сприятиме спокійній підготовці та відповіді здобувача.

Разом із тим важливо органічно поєднувати на атестаційному екзамені високу вимогливість і об'єктивність в оцінках, індивідуальний підхід до студентів у визначенні рівня їх теоретичних знань і практичних навичок.

В умовах карантину або в умовах військового стану атестаційний екзамен проводиться відповідно до Порядку дистанційної роботи атестаційних комісій у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова з використанням дистанційних електронних ресурсів Zoom, Ding Talk, Google Meet, Skype тощо, тобто здійснюватися в синхронному режимі (відеоконференція) із забезпеченням гарантованої автентифікації здобувачів вищої освіти.

Після реєстрації усіх членів АК та здобувачів вищої освіти на відповідному електронному ресурсі (Zoom, Ding Talk, Google Meet, Skype тощо) та встановлення з ними відеозв'язку, члени АК інформують про процедуру дистанційного екзамену, доводять до їх відома підготовлені екзаменаційні білети.

Студентам пропонується обрати екзаменаційний білет, назвавши випадкове число від одного до сорока, що буде відповідати номеру білета. З метою уникнення вибору тих самих білетів для кожної наступної екзаменаційної групи змінюється нумерація екзаменаційних білетів у довільному порядку.

Старости академічних груп для організації дистанційної роботи АК: забезпечують підтримання комунікації

між здобувачами вищої освіти академічної групи, гаран- тами освітніх програм, завідувачами кафедр, головою та членами АК і деканатом відповідного факультету (дирек- цією інституту); при необхідності, завчасно інформують деканати (дирекції) про неможливість участі студента у проведенні атестаційного заходу.

Цифровий запис процесу складання атестаційного екзамену зберігається протягом одного року.

4.4. Оцінювання результатів атестаційного екзамену

Оцінювання результатів складання атестаційного екза- мену здійснюється за 100-бальною шкалою, національ- ною шкалою та шкалою ECTS:

- 90–100 балів – «відмінно» – високий рівень ком- петентності – **A** за ECTS (студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допо- мого викладача знаходить та опрацьовує необхідну інфор- мацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, перекон- ливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили);

- 82–89 балів – «добре» – достатній рівень компетент- ності – **B** за ECTS (студент вільно володіє вивченим обся- гом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’я- зує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна);

- 75–81 балів – «добре» – достатній рівень ком- петентності, мають місце деякі незначні помилки –

С за ECTS (студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок);

– 64–74 балів – «задовільно» – середній рівень компетентності – D за ECTS (студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих);

– 60–63 балів – «задовільно» – рівень компетентності відповідає мінімальним критеріям – E за ECTS (студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні);

– менше 60 балів – «незадовільно» – FX за ECTS (студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу).

Оцінювання відповіді здобувачів на питання екзаменаційного білету здійснюється шляхом формування сумарної оцінки за кожне питання з відповідного блоку.

№ питання в білеті	Дисципліни	Бали
1	Спортивно-педагогічного блоку	40
2	Медико-біологічного блоку	30
3	Теоретико-методичного блоку	30
	Сума	100

Питання з дисциплін першого блоку (спортивно-педагогічного) оцінюються у 40 балів. Питання з другого

(медико-біологічного) та третього (теоретико-педагогічного) блоків оцінюються у 30 балів. Максимально за екзамен студент може отримати

$$40 \text{ балів} + 30 \text{ балів} + 30 \text{ балів} = 100 \text{ балів.}$$

Відповіді на всі екзаменаційні питання з атестаційного екзамену є обов'язковими. Незадовільна оцінка з одного з екзаменаційних питань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за атестаційний екзамен у цілому.

Спортивно-педагогічний блок	
Бали	Критерії оцінювання
40	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки. Відповідь доповнюється прикладами практичного та науково-дослідницького характеру.
32–39	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
23–31	Відповідь у цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу, студент робить вірні, аргументовані висновки.
15–22	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
9–14	Відповідь має суттєві помилки, аргументи недостатньо сформульовані, студенту складно чітко відображати причинно-наслідкові зв'язки явищ і процесів.
5–8	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0–4	Студент не дає відповіді. Відповідь має велику кількість помилок або не відповідає темі.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 40 балів</i>	

Медико-біологічний та теоретико-методичний блок	
Бали	Критерії оцінювання
30	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки. Відповідь доповнюється прикладами практичного та науково-дослідницького характеру.
25–29	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
19–24	Відповідь у цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу, студент робить вірні, аргументовані висновки.
13–18	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
9–12	Відповідь має суттєві помилки, аргументи недостатньо сформульовані, студенту складно чітко відображати причинно-наслідкові зв'язки явищ і процесів.
5–8	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0–4	Студент не дає відповіді. Відповідь має велику кількість помилок або не відповідає темі.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 30 балів</i>	

Оцінка за атестаційний екзаме́н визначається як середня оці́нка всіх членів атестаційної комісії.

	Кількість балів за питання 1 в білеті				Кількість балів за питання 2 в білеті				Кількість балів за питання 3 в білеті				Загальна кількість балів за білет
	Член АК ₁	Член АК...	Член АК _n	Бал 1	Член АК ₁	Член АК...	Член АК _n	Бал 2	Член АК ₁	Член АК...	Член АК _n	Бал 3	
ПБ студента	A_1	$A...$	A_n	$\sum_{i=1}^n \frac{A}{n}$	B_1	$B...$	B_n	$\sum_{i=1}^n \frac{B}{n}$	C_1	$C...$	C_n	$\sum_{i=1}^n \frac{C}{n}$	$= \text{Бал 1} +$ $\text{Бал 2} +$ Бал 3

Примітка: A, B, C – кількість балів.

5. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

5.1. Методика оголошення результатів атестаційного екзамєну

Результати атестаційного екзамєну на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» оголошуються головою АК студентам у день його проведення після оформлення протоколів Екзаменаційної комісії. При цьому дається загальна оцінка здобувачів, визначаються найбільш яскраві з них, характеризується рівень фахової підготовки студентів.

Рішення Атестаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні атестаційного екзамєну, а також про присвоєння студентам ступеня та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голос Голови АК є вирішальним.

***Примітка.** Оцінки атестаційного екзамєну виставляє кожен член Атестаційної комісії. Повторне складання*

(перескладання) атестаційного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Студентам, які отримали позитивні оцінки за атестаційний екзамен, рішенням Атестаційної комісії присвоюється кваліфікація у відповідності до отриманого ступеня вищої освіти, спеціальності, освітньої програми і видається диплом встановленого зразка.

Рішення щодо видачі студенту диплома з відзнакою приймається Атестаційною комісією за результатами атестації і з урахуванням усіх наданих до АК матеріалів, які засвідчують, що навчальні та наукові (творчі) досягнення студента під час отримання даного ступеня підготовки відповідають вимогам **«Положення про диплом з відзнакою у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова»**.

Якщо відповідь студента на атестаційному екзамені не відповідає вимогам рівня атестації, Атестаційна комісія ухвалює рішення про те, що студент не пройшов атестацію й у протоколі засідання Атестаційної комісії йому проставляється оцінка «незадовільно» (0-59 балів). У разі, якщо студент не з'явився на засідання Атестаційної комісії для складання екзаменів, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання. Якщо студент не з'явився на засідання АК з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата складання іспиту під час роботи АК (відповідно до п. 3.4 цього Положення).

Студент, який отримав незадовільну оцінку при складанні атестаційного екзамену (на випускному курсі), відраховується з університету. Йому видається академічна довідка встановленого зразка.

Здобувачі вищої освіти, які не склали кваліфікаційний екзамен через неявку без поважних причин або отримали незадовільну оцінку, мають право за окремим договором про надання освітніх послуг на повторну (із наступного навчального року) підсумкову атестацію протягом трьох років після відрахування із закладу вищої освіти.

За незгоди з оцінкою за кваліфікаційний екзамен здобувач вищої освіти має право не пізніше 12 години наступного робочого дня, що слідує за днем оголошення результату екзамену, подати апеляцію на ім'я ректора. Апеляція розглядається протягом трьох робочих днів після її подання. Порядок оскарження та розгляду апеляційної скарги визначається «Положенням про порядок створення та організацію роботи Атестаційної комісії».

Апеляційна комісія розглядає апеляції випускників з приводу порушення процедури проведення екзамену, що могло негативно вплинути на оцінку Атестаційної комісії.

Апеляційна комісія не приймає апеляції з питань змісту й структури білетів, комплексних кваліфікаційних завдань, а також пов'язаних з порушенням випускником правил з проведення атестаційного екзамену.

Апеляція складається у двох примірниках:

- один передається в Апеляційну комісію;
- інший, з позначкою уповноваженої особи про прийняття апеляції для розгляду Апеляційною комісією, залишається у випускника.

Апеляція розглядається протягом трьох календарних днів після її подання. У разі затримки розгляду апеляції голова Апеляційної комісії повинен проінформувати про це голову Атестаційної комісії.

У разі встановлення Апеляційною комісією порушення процедури проведення атестації, яке вплинуло на

результати оцінювання, Апеляційна комісія пропонує ректору університету скасувати відповідне рішення АК і провести повторне засідання АК у присутності представників Апеляційної комісії.

5.2. Звіт про роботу Атестаційної комісії

Після закінчення роботи Атестаційної комісії, її голова складає звіт. Підсумки атестаційного екзамену обговорюються на засіданнях Навчально-методичної комісії ННГІ та кафедри теоретичних основ олімпійського та професійного спорту.

У звіті відображають: рівень підготовки здобувачів, характеристику набутих компетентностей. Вказують недоліки, допущені у підготовці фахівців, зауваження щодо забезпечення організації роботи АК тощо.

У ньому надають пропозиції щодо: поліпшення підготовки фахівців; усунення недоліків в організації проведення атестаційного іспиту.

Упродовж трьох робочих днів після завершення роботи Атестаційної комісії секретар АК:

- подає до випускаючої кафедри один примірник звіту голови АК, протоколи засідання Атестаційної комісії, звіт про результати складання атестаційного екзамену, про видачу дипломів загального зразка та з відзнакою;
- передає до навчального відділу один примірник звіту голови АК;
- передає до випускаючої кафедри оформлені залічкові книжки і письмові відповіді студентів, які мають

бути заклеєні в конверти, завірені підписами всіх членів Атестаційної комісії.

***Примітка.** Якщо Голова АК одночасно очолює комісії за різними ступенями підготовки, може готуватися один звіт голови АК (структурований за ступенями підготовки).*

5.3. Загальні підсумки роботи Атестаційної комісії

Навчально-методична комісія ННГІ, випускаюча кафедра теоретичних основ олімпійського та професійного спорту, гарант освітньої програми «Олімпійський та професійний спорт» за підсумками атестаційного екзамену розробляють і за необхідності здійснюють відповідні заходи, які спрямовані на подальше вдосконалення викладання фахових дисциплін і підвищення якості підготовки фахівців у галузі фізичної культури і спорту.

ПИТАННЯ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Спортивно-педагогічний блок

1. Сутність механізмів формування рухових умінь та навичок при вивченні фізичної вправи.
2. Характеристика фронтальної, потокової, колової, індивідуальної, групової та вільної форми проведення занять у спорті і фізичній культурі.
3. Визначення поняття сили як фізичної якості, фактори, які її зумовлюють, методи її розвитку в обраному виді спорту.
4. Визначення поняття швидкості як фізичної якості, фактори, які її зумовлюють, методи її розвитку в обраному виді спорту.
5. Визначення поняття спритності як фізичної якості, фактори, які її зумовлюють, методи її розвитку в обраному виді спорту.
6. Визначення поняття витривалості як фізичної якості, фактори, які її зумовлюють, методи її розвитку в обраному виді спорту.
7. Визначення поняття гнучкості як фізичної якості, фактори, які її зумовлюють, методи її розвитку в обраному виді спорту.

8. Техніко-тактична підготовка спортсменів в обраному виді спорту.
9. Характеристика психологічних передзмагальних станів спортсмена та методи їх регулювання.
10. Фізична підготовка спортсмена в обраному виді спорту та її особливості.
11. Використання тренажерних пристроїв у спорті. Інноваційне тренажерне обладнання та інвентар в обраному виді спорту.
12. Структура окремого тренувального заняття в обраному виді спорту.
13. Основи теорії періодизації річного циклу підготовки в обраному виді спорту.
14. Охарактеризуйте структуру і зміст багаторічної підготовки спортсменів в обраному виді спорту.
15. Розкажіть про використання цілісного та роздільного методу вивчення вправи.
16. Дати характеристику методам спортивного тренування.
17. Характеристика засобів спортивного тренування.
18. Навантаження і відпочинок як компоненти тренувального процесу.
19. Спортивна орієнтація і відбір у спорті.
20. Характеристика ігрових видів спорту.
21. Характеристика циклічних видів спорту.
22. Поясніть основні правила та підходи до суддівства змагань в обраному виді спорту.
23. Планування навчально-методичної роботи в ДЮСШ.
24. Характеристика видів фізичного навантаження та його дозування в обраному виді спорту (аеробна, анаеробна, інтервальна, гіпоксична).

25. Методика навчання основним руховим діям в обраному виді спорту.
26. Форми оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності (туризм, рухливі ігри, фітнес, фізкультурно-спортивні розваги).
27. Структура тренувального заняття з обраного виду спорту, в групах початкової підготовки та групах спортивного вдосконалення (задачі, цілі, відмінність).
28. Виховання морально-вольових якостей. Психологічна підготовка спортсменів в обраному виді спорту.
29. Вимоги та підготовка спортивних споруд до змагань в обраному виді спорту.
30. Планування змагань, підготовка до змагань суддівських бригад в обраному виді спорту.
31. Техніка безпеки під час проведення тренувань і змагань в обраному виді спорту.
32. Характеристика стилів керівництва тренера (авторитарний, демократичний, ліберальний).
33. Охарактеризуйте зміст структури підготовленості тренера.
34. Сформулюйте мету і завдання навчально-тренувального процесу у спорті.
35. Назвіть та охарактеризуйте компоненти, за допомогою яких можна регулювати інтенсивність навантаження.
36. Охарактеризуйте вікові категорії спортсменів у процесі їх багаторічної підготовки.
37. Як впливає оздоровче плавання на організм спортсмена. Перша допомога потопачому.
38. Зміст методів контролю і самоконтролю в спортивній діяльності.

39. Значення спортивних ігор для тренування дітей молодшого шкільного віку.
40. Оцінка фізичних якостей (швидкості, витривалості) з залученням легкоатлетичних дисциплін в обраному виді спорту. Тестування фізичних якостей в обраному виді спорту.

Медико-біологічний блок

1. Поняття здоров'я, здоровий спосіб життя. Як здійснюється оцінювання та облік стану здоров'я?
2. Гігієнічне забезпечення спортивних тренувань і змагань.
3. Розкрийте зовнішні та внутрішні зміни в організмі спортсмена при фізичному навантаженні на тренуваннях. Ознаки перетренованості спортсмена.
4. Структура скелетних м'язів людини та фактори, які впливають на їх зміну.
5. Особливості тренування жінок.
6. Кров'яний тиск, системи, які його забезпечують, та його зміни при фізичному навантаженні.
7. Відновлення тренувального процесу після травм і захворювань опорно-рухового апарату.
8. Шлунково-кишковий тракт і зміни, що відбуваються в ньому при виконанні фізичних вправ.
9. Допінг. Антидопінговий контроль у спорті.
10. Фізіологічна характеристика м'язової роботи людини.
11. Охарактеризуйте м'яз як орган, його будову, форму і складові. Які основні групи м'язів людського тіла ви знаєте?
12. Поняття про терморегуляцію. Тепловий баланс при фізичному навантаженні.
13. Зміни з боку серцево-судинної та дихальної систем організму під час фізичного навантаження у різних вікових групах.
14. Розкрийте методи відновлення фізичної працездатності фармакологічними засобами.
15. Збалансований раціон харчування в обраному виді спортивної діяльності.

16. Дослідження та оцінка функції зовнішнього дихання, функціонального стану нервової системи у спортсменів.
17. Дослідження функціонального стану нервової системи спортсменів. Рефлекси людини.
18. Розкажіть про дослідження серцево-судинної системи та оцінку фізичної працездатності спортсменів.
19. Поясніть суть антропометрії (соматометрії) спортсменів та її вплив на спортивну орієнтацію.
20. Розкажіть про зміни систем організму при тренуваннях в обраному виді спорту. Поясніть, що сприятиме виникненню негативних змін.
21. Поясніть суть лікарсько-педагогічного контролю і лікарсько-педагогічного спостереження.
22. Назвіть та охарактеризуйте види травм, що виникають під час тренувальних занять. Характерні травми в обраному виді спорту та заходи їх попередження.
23. Обґрунтуйте основні складові для формування розпорядку дня спортсмена.
24. Охарактеризуйте педагогічні та психологічні засоби відновлення фізичної працездатності.
25. Охарактеризуйте медико-біологічні засоби відновлення фізичної працездатності.
26. Поясніть фізіологічні механізми формування рухових навичок та розвиток рухових якостей. Сенсорні та ефекторні компоненти рухової навички.
27. Гігієнічне нормування фізичних навантажень під час занять фізичною культурою різних вікових груп.
28. Загальні правила надання першої (долікарської) допомоги при невідкладних станах.
29. Підтримання тренуваності при травмах органів рухового апарату у спортсменів.

30. Охарактеризуйте фази акліматизації спортсменів.
31. Дайте фізіологічну характеристику функцій організму людини на прикладі обраного виду спорту.
32. Характеристика порушень обміну речовин при форсованих тренуваннях.
33. Фармакологічні засоби профілактики перевтоми та відновлення фізичної працездатності.
34. Вплив фізичних навантажень на функціональний стан спортсменів.
35. Функції ендокринної системи при акліматизації.
36. Біохімічні методи дослідження та оцінка фізичної працездатності спортсменів.
37. Суть впливу гормонів на фізичну діяльність людини.
38. Розкрийте методи дослідження м'язової роботи спортсмена.
39. Фізіологічна характеристика циклічних видів спорту. Методи визначення працездатності спортсменів.
40. Антропометрія (соматометрія) у спорті. Її вплив на відбір в обраний вид спорту.

Теоретико-методичний блок

1. Структура процесу вивчення фізичних вправ: основні етапи вивчення фізичних вправ у спорті.
2. Мета й основні завдання системи фізичного виховання.
3. Характеристика частин уроку фізичної культури.
4. Дайте характеристику документів у школі з фізичного виховання.
5. Розкрийте сутність спорту, його роль, форми та умови функціонування в суспільстві.
6. Сформулюйте поняття «фізична культура», «фізичне виховання», «фізичний розвиток», «спорт».
7. Характеристика професійного спорту та його функції.
8. Розкрийте історію розвитку обраного виду спорту в Україні.
9. Організація та проведення сучасних Олімпійських Ігор. Олімпійська Хартія.
10. Розкажіть про участь та досягнення спортсменів України в Олімпійських Іграх сучасності за часів незалежності.
11. Відродження сучасного Олімпійського руху у світі.
12. Проведення Олімпійських Ігор у Стародавній Греції.
13. Історія, організація Паралімпійських Ігор. Теоретичні засади тренування спортсменів з особливими потребами.
14. Особливості проведення змагань серед інвалідів. Нозологічні спортивні класи у спорті інвалідів.
15. Кінематичні та ритмічні характеристики фізичних вправ.
16. Легка атлетика в системі фізичного виховання. Характеристика просторових і часових параметрів в легкоатлетичних вправах.

17. Гімнастика в системі фізичного виховання. Основні принципи, закономірності та правила навчання гімнастичним вправам.
18. Охарактеризуйте принципи навчання у фізичному вихованні.
19. Методи навчання фізичним вправам: суть, функції та класифікація.
20. Функціональні обов'язки тренера.
21. Розкрийте зміст методів стимулювання і мотивації у спорті.
22. Історія та етапи розвитку теорії і методики фізичного виховання.
23. Визначте зміст загальних принципів системи фізичного виховання.
24. Формування особистості в процесі фізичного виховання.
25. Мікроцикли, їх типи, структура і зміст.
26. Засоби фізичного виховання. Їх класифікація і характеристика.
27. Загальна характеристика підготовки спортсменів, її основні компоненти в обраному виді спорту.
28. Розкрийте основні складові системи підготовки спортсменів в обраному виді спорту.
29. Характеристика дидактичних принципів спортивного тренування.
30. Мезоцикли, їх типи, структура і зміст.
31. Загальна характеристика обраного виду спорту.
32. Інноваційні засоби контролю у спорті з використанням новітніх технологій.
33. Мета, завдання і зміст періодів макроциклу.
34. Складники педагогічної майстерності тренера-викладача.

35. Змагання в Олімпійському спорті, умови, які впливають на змагальну діяльність спортсменів.
36. Планування і характеристика системи тренувально-змагальної підготовки.
37. Розкрийте сутність тренувальних ефектів: термінового, відставленого, кумулятивного.
38. Зміст різних форм фізичного виховання учнів протягом навчального дня в школі.
39. Розкрийте завдання, засоби й особливості фізичного виховання дітей молодшого, середнього та старшого віку.
40. Загальна характеристика та класифікація видів спорту.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЇ

1. Арефьев В. Г., Шегімага В. Ф., Терещенко І. А. Теорія та методика викладання гімнастики : підручник. Кам'янець-Подільський : ОІОМ, 2012. 288 с.
2. Ахметов Р. Ф., Максименко Г. М., Кутек Т. Б. Легка атлетика : підручник для вищих навчальних закладів України. Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2010. 320 с.
3. Бубка С. Н., Булатова М. М. Ігри, що підкорили світ. 2-ге вид. Київ : Літера, 2012. 132 с.
4. Веселовський А. П. Спортивні ігри з методикою навчання. Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. Івана Франка, 2008. 216 с.
5. Коляденко Г. І. Анатомія людини : підручник. 7-е вид. Київ : Либідь, 2018. 384 с.
6. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.
7. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки у запитаннях і відповідях : навчально-методичний посібник. Вінниця : Планер, 2016. 159 с.
8. Кутек Т. Б., Вовченко І. І. Основи теорії і методики спортивної підготовки : навчальний посібник. Житомир : ЖДУ імені Івана Франка, 2022. 108 с.

9. Марцінковський І. Б. Основи медичних знань (курс лекцій і методичних рекомендацій до практичних занять) : навчальний посібник. Миколаїв : НУК, 2012. 200 с.
10. Марцінковський І. Б. Гігієна фізичного виховання і спорту: курс лекцій і методичних рекомендацій до практичних занять : навчальний посібник. Миколаїв : НУК, 2015. 328 с.
11. Марцінковський І. Б. Методи дослідження у лікарському контролі спортсменів і фізкультурників : навчальний посібник. Миколаїв : НУК, 2014. 354 с.
12. Марцінковський І. Б. Спортивний масаж : навчальний посібник. Миколаїв : НУК, 2017. 320 с.
13. Сергієнко Л. П. Відбір у різні види спорту : підручник. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2010. 784 с.
14. Спортивна медицина : підручник / Л. Я.-Г. Шахліна, Б. Г. Коган, Т. О. Терещенко та ін. ; за ред. Л. Я.-Г. Шахліної. Вид. 2-е, без змін. Київ : Олімпійська література, 2019. 424 с.
15. Цап І. Г., Ціп М. І . Термінологічний словник зі спортивних ігор. Івано-Франківськ: НАП, 2013. 72 с.
16. Тулайдан В. Г., Тулайдан Ю. Т. Практикум з теорії і методики фізичного виховання. Львів : Фест-Прінт, 2017. 179 с.
17. Яремко Є. О., Вовканич Л. С. Фізіологія фізичного виховання і спорту : навч. посіб. для практичних занять. Львів : ЛДУФК, 2014. 192 с. URL: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/20895> (дата звернення: 28.07.2021).

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт.
URL: <http://www.mon.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського : офіційний сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Наукова бібліотека НУК імені адмірала Макарова : офіційний сайт. URL: <http://lib.nuos.edu.ua/>

ЗРАЗОК ФОРМИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Освітній ступінь бакалавр

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Освітня програма Олімпійський та професійний спорт
Атестаційний екзамєн зі спеціальності

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №

1. *Питання* ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНОГО БЛОКУ
2. *Питання* СПОРТИВНО-ПЕДАГОГІЧНОГО БЛОКУ
3. *Питання* МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО БЛОКУ

Затверджено на засіданні Навчально-методичної комісії ННГІ
протокол № 8 від «14» березня 2024 року

Голова Навчально-методичної комісії ННГІ

Олег БОБІНА

(підпис)

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ВІДПОВІДІ НА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ

Атестаційний екзамен для здобуття
освітнього ступеня «бакалавр»
за спеціальністю 017 «Фізична
культура і спорт»
студента(ки) групи _____
Прізвище та ініціали _____

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №

1. *Питання* ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНОГО БЛОКУ
 2. *Питання* СПОРТИВНО-ПЕДАГОГІЧНОГО БЛОКУ
 3. *Питання* МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО БЛОКУ
-
1. *Питання* ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНОГО БЛОКУ.
Ваша відповідь.

 2. *Питання* СПОРТИВНО-ПЕДАГОГІЧНОГО БЛОКУ.
Ваша відповідь.

 3. *Питання* МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО БЛОКУ.
Ваша відповідь.

Навчальне видання

ДЕРКАЧ Віктор Миколайович
АДАМЕНКО Оксана Олександрівна
РЕЗНІЧЕНКО Оксана Іванівна

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для підготовки до атестаційного екзамену
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

Комп'ютерне верстання *Н. М. Ковальчук*
Коректор *О. Є. Вакула*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 2,91. Вид. № 18. Зам. № 1706-15.
Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв України, 9, м. Миколаїв, 54007
E-mail : publishing@nuos.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6402 від 19.09.2018 р.